

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ по Новомиргородському ліцею №3

01.09.2022 р. № 51-0

**ІНСТРУКЦІЯ З БЖД № 3 - П
ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ЩОДО ДІЙ ПІД ЧАС ОТРИМАННЯ СИГНАЛУ
«ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» НА ТЕРИТОРІЇ ЗАКЛАДУ**

1. Загальні положення.

1.1. Ця інструкція визначає порядок дій працівників закладу під час отримання сигналу «Повітряна тривога» у приміщенні та на території закладу освіти.

1.2. Інструкція розроблена відповідно до Кодексу цивільного захисту України та Типової інструкції щодо дій персоналу підприємств при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій.

1.3. Усі працівники закладу, незалежно від займаних посад, повинні знати та суворо виконувати вимоги даної інструкції.

2. Вимоги безпеки до отримання сигналу «Повітряна тривога».

2.1. Керівник навчального закладу повинен підготувати укриття до початку навчального року на кількість працюючого персоналу та учнів закладу.

2.2. Педагогічні працівники та обслуговуючий персонал повинні знати свої обов'язки на випадок сигналу «Повітряна тривога», місце укриття, маршрут прямування до нього. Для цього у навчальному закладі проводиться тренування учасників освітнього процесу щодо дій у разі оголошення сигналу повітряної тривоги.

2.3. У перший день навчальної чверті або півріччя всі учні, педагогічні працівники та члени персоналу мають бути ознайомлені з маршрутами евакуації.

**3. Обов'язки та загальні правила поведінки
вчителя та класного керівника.**

3.1. Дії вчителя повинні ґрунтуватися на інструкціях, пам'ятках, розроблених в закладі.

3.2. У кожному класі, кабінеті, навчальній майстерні на видному місці повинен знаходитися план евакуації з конкретного приміщення. Якщо за планом евакуації передбачено використання запасного виходу, то він повинен бути вільний, не захаращений.

3.3. Вчителю не можна втрачати самовладання, панікувати самому і не допускати паніки серед учнів. Залишати приміщення при сигналі «Повітряна тривога» тільки в організованому порядку. Вчителю потрібно пам'ятати, що паніка зазвичай створює штовханину, тисняву, причому евакуація значно ускладнюється, збільшується загроза життю учнів.

3.4. Вчитель відповідає за безпеку проведення освітнього процесу, збереження життя і здоров'я учнів.

3.5. Класний керівник проводить інструктаж з учнями, за затвердженою в закладі інструкцією, щодо дій під час сигналу «Повітряна тривога» з обов'язковою реєстрацією в журналі.

3.6. Якщо сигнал «Повітряна тривога» почався під час заняття, відповідальність за евакуацію учнів у захисну споруду несе вчитель, який проводить заняття за розкладом.

3.7. Для супроводу початкових класів можуть бути залучені асистенти.

3.8. У разі присутності у класі дітей з особливими освітніми потребами необхідно попередньо проводити з ними навчання та бесіди, передбачити швидке та спокійне переміщення до укриття.

4. Дії під час отримання сигналу «Повітряна тривога».

4.1. Керівник (адміністрація) навчального закладу повинна стежити за повідомленням об'єктової системи оповіщення і повідомляти працівників та учнів про повітряну тривогу. Оповіщення може здійснюватися як через гучномовці, сирени, встановлені безпосередньо у місті, так і через інтернет-ресурси - сайти, соціальні мережі, мобільні застосунки.

4.2. Після початку оповіщення керівник (адміністрація) закладу дає вказівку транслювати сигнал оповіщення «Увага всім» по радіомережі закладу.

4.3. Після сигналу тривоги директор школи повинен прибути до місця збору учнів закладу освіти (біля найпростішого укриття), куди надходитиме інформація від усіх підрозділів про перебіг евакуації.

4.4. Почувши відповідний звуковий сигнал «Повітряна тривога» **учителю необхідно:**

- негайно закінчити заняття чи спрямувати учнів у клас, в якому повинен бути урок за розкладом, якщо сигнал «Повітряна тривога» почався під час перерви;

- нагадати дітям про головну мету евакуації, їхню безпеку та правила евакуації;

- сповістити батьків у вайбер-групі про переміщення дітей до укриття;

- перевірити вимкнення та знеструмлення всіх технічних засобів та освітлювальних приладів. Закрити двері та вікна;

- по журналу в системі «ЄШ» перевірити наявність учнів;

- перевірити безпечність маршруту для евакуації;

- під час евакуації можна об'єднувати два класи, й під час переміщення один вчитель очолює колону, а інший завершує колону дітей двох класів;

- евакуація здійснюється до місця розташування найпростішого укриття НВО через визначений маршрут руху за вказівниками, розміщеними на стінах;

- усі розмови та пустощі під час здійснення евакуації дітям потрібно заборонити задля того, щоб зайвий шум не заважав дітям чути усі команди та вказівки керівника групи;

- кожен клас, що прибув до місця збору по тривозі, повинен зайняти визначене місце і не може його змінювати без розпорядження директора;

- після прибуття класів до місця збору потрібно одразу здійснити перекличку, а кожна відповідальна за евакуацію особа повинна особисто повідомляти керівника (адміністрацію) закладу про кількість евакуйованих;
- якщо виявили відсутність учнів, потрібно негайно розпочати пошуки відсутніх в усіх можливих місцях, де вони б могли перебувати;
- обережно та без поспіху спуститися по сходах до укриття. Забороняється випереджати групи учнів або окремих людей на сходах, що прямують до укриття. Вчитель завершує колону класу;
- в укритті займіть місце та виконуйте вимоги старшого — керівника групи з обслуговування укриття;
- необхідно перебувати в укритті до моменту, коли надійде сповіщення про відбій/завершення повітряної тривоги;
- після отримання звукового сигналу «Відбій повітряної тривоги» здійсніть зворотну евакуацію назад до класів, дотримуючись тих самих правил.

4.5. Дії викладача, який проводить заняття на прилеглій території школи (на вулиці):

- при подачі звукового сигналу «Повітряна тривога» необхідно негайно закінчити заняття;
- дати команду учням направлятись до укриття.

4.6. У разі раптового артилерійського обстрілу за відсутності можливості переміщення учнів у захисну споруду:

- надати команду здобувачам освіти «Лягти на підлогу!»;
- переконатися, що всі учні знаходяться на безпечній відстані від вікон і максимально використовували захисні властивості несучих стін будівлі та меблів, що знаходиться у приміщенні;
- після закінчення обстрілу, переконавшись у відсутності небезпеки, дати команду «Встати!», перевірити стан здоров'я здобувачів освіти, при необхідності розпочати надання першої допомоги постраждалим, організувати виведення учнів із будівлі та їх розміщення на безпечній ділянці;
- діяти відповідно до вказівок директора закладу освіти.

4.7. Вільні від занять вчителі, а також не задіяні технічні працівники, швидко прямують до кабінету директора школи для отримання вказівок про організацію екстреної евакуації.

4.8. Почувши відповідний звуковий сигнал «Повітряна тривога» молодший обслуговуючий персонал та інші працівники закладу повинні:

- припинити роботу, вимкнути обладнання та світло, зачинити службове приміщення;
- негайно прямувати до укриття.

4.9. Відповідальні особи після оголошення сигналу перевіряють всі приміщення на відсутність у них дітей та працівників закладу та прямують до укриття.

5. Правила поведінки в укритті.

5.1. Під час перебування у захисній споруді створити умови для вгамування паніки та порушення порядку серед здобувачів освіти, надавати у разі потреби допомогу.

5.2. Забороняється приносити в укриття легкозаймисті або сильно пахнучі речовини.

5.3. Забороняється ходити без потреби, палити, шуміти, запалювати свічки і інші світильники з відкритим полум'ям.

5.4. Відпочинок в укритті організовується позмінно.

5.5. Вихід з укриття без дозволу керівника забороняється.

5.6. Не допускати паніки у разі пошкодження споруди.

5.7. Зв'язок із наземними службами підтримується по телефону або інтернет-мережі.

5.8. Вихід із укриття лише за вказівкою керівника групи обслуговування після відповідного сигналу або у разі аварійного стану споруди загрозливого для життя людей.

5.9. Дотримуватися правил техніки безпеки.

5.10. Забороняється кидати харчові відходи та сміття у невстановлених для цього місцях.

5.11. Уважно слідкувати за розпорядженнями та сигналами цивільного захисту.

5.12. У разі виникнення в захисній споруді або в пунктах розміщення осередків займання забезпечити їх усунення з використанням первинних засобів пожежогасіння; за необхідності викликати пожежну службу за телефоном 101.

5.13. Якщо з'явилися постраждалі, їм надається перша медична допомога медичним працівником. Після завершення повітряної тривоги вживаються заходи з госпіталізації постраждалих до медичного закладу.

6. Дії після завершення «Повітряної тривоги».

6.1. Після отримання сигналу «Відбій» керівник групи з обслуговування укриття направляє для огляду та оцінки обстановки в будівлі та на прилеглій території одного з членів групи.

6.2. Після цього виходять працівники закладу, які надаватимуть допомогу учням при виході з укриття.

6.2. Вихід усіх учасників освітнього процесу з укриття здійснюється групами (класами). В першу чергу назовні виходять найменші за віком діти.

6.3. Евакуація здійснюється без поспіху, за визначеними маршрутами, до класів та продовжується освітній процес за розкладом.

6.4. При утворенні завалів у захисній споруді та неможливості ліквідувати їх власними силами викликати пожежну службу та рятувальну службу за телефоном 101.

Розроблено:

інспектором з ОП

Н. Садимакіна

Погоджено:

заступником директора з НВР

О.Стоянова

Інструкцію отримав(ла)

і з її змістом ознайомлений(на)

_____ (особистий підпис) (прізвище, ініціали)